

deres Bønder og Tjenere, ja endog den, udenfor hvis Grund Overtrædelse er begaaet, eller hvor de Skyldige lande med deres Vaade og Vaad samt have deres Tilhold.

Lov 29. Decbr. 1857 kan vel, naaget den kun i et enkelt Punkt, § 49, udtrykkelig hæver Frdn. 15. Decbr. 1750 § 25, siges at have gjort Ende paa denne Tingenes Tilstand ved for Overtrædelser af Bestemmelserne for Rimsjordsfiskeriet, i § 47, at sætte Bøde fra 1 til 200 Rd., samt ved Oprettelsen af særlig Fiskerikontrol for Fjorden, hvis Personale for Tilfidsættelse af deres Embedspligt anses efter de almindelige Grundføtninger for Embedsforfælsler.

Det er vistnok udenfor al Tvivl, at de bestaaende Indskrænkninger med Hensyn til Puls-vaadsfiskeriet ingensinde siden 1750 have været aldeles overholdte, paa Grund af, at Kontrol for det meste manglede og stedste var over al Maade vanskelig, hvilket havde tilfølg, at virkelige Misbrug, som ukæret gjentoges, efter længere Tids Forløb gik over i de yngre Fiskeres Bevidsthed som til- ladelige Brug. At dette maa have været saaledes, idetmindste fra indeværende Aarhundredes Be- gyndelse, fremgaar tydelig af Kanc. Skr. 8. Januar 1846 om Nedsættelsen af en Kommissi- on til Underfølgelse af Pulsvaadfiskeriet i Rimsjorden og om midlertidige Foranstalt- ninger med Hensyn til samme. Det ses heraf, at der bestod en længe taalt Frihed, og man nærede endog Betænknelighed ved, førend den paatænkte Kommission var fremkommen med et Forslag, fore- løbig at indskræpe Forbudet mod Brugen af Pulsvaad udenfor de bestemte Tider og Steder. Skri- velsen, som i sin Helhed fortjener Opmærksomhed, fordi den aabenbarer en Forandring i Regjerin- gens Stemning i mere eftergivende Retning ligeoverfor Fiskernes Fordring paa fri Brug af Vale- vaaddene, erkjender forøvrigt Nedsættelsen af en Kommission for anstelig. Kancelliet anbefaler navn- lig at imødekomme et Andragende fra Engberg og Harboøre Sogne om en udvidet Brugstid for Pulsvaad, naaget de lokale Autoriteter (4 Ammænd) med Dr. phil. Krøyer kun indstillede en Tids- forandring (fra 1. Juni til 1. Aug. istedetfor 24. Juni til 24. Aug.) men ikke udover de tidligere 2 Maanedere; — og det kan ikke betvivles, at man i Regjeringskredsene var tilbøjelig til at give efter for Pulsfiskernes Attraa efter ogsaa at blive de „laasede Bønder“ tvit eller ialfald at ind- strænge dem. En Kommission blev nedsat, der bestod af 4 Medlemmer, hvoriblandt Dr. phil. Krøyer, og fik Kommissorium af 10. Novbr. 1847, men maatte paa Grund af indtraadte Krigsforhold suspendere sin Virksomhed, indtil den ifølge Ind. Min. Skr. 23. Juli 1850 atter kunde optage, eller rettere begynde den med det udvidede Formaal, ogsaa at foreslaa Lovbestemmelser for Fjord- og Havfiskeriet, samt give en Fremstilling af Fiskeriets Omfang og Betydning her i Landet i Almin- delighed. Denne Kommission udtalte sig skarpt imod Pulsvaad som ubetinget for- dærlige og skadelige for Fiskemængdens Bevaring; ifkun eet af Medlemmerne mo- dificerede senere sine Anskuelser i saa Henseende. Indenrigsministeriet fandt imidlertid ikke dens Arbejde tilstrækkeligt for Udarbejdelsen af en ny Lov, og i 1855 blev Tilvejebringelsen af det Mang- lende overdraget en ny Kommission af 5 Medlemmer, hvilken, modsat den foregaaende, tog mere lempeelig paa Pulsvaadsfiskeriet og navnlig ikke troede at kunne andrage paa dets Afkasselse. Med Hensyn til de „laasede Bønder“ foreslog Kommissionen en Begrænsning, og et Mindretal gik endnu videre i saa Henseende, men der var et Flertal for med Brugstiden ikke at gaa videre end til 2 Maanedere. Efter disse Kommissioners Betænkninger udfom

Lov 29. Decbr. 1857, som i Henseende til Tiden for Pulsvaaddets Brug fulgte Min- dretallet og tilstod 3 Maanedere. De laasede Bønder reguleredes saaledes:

- 1) Strækningen fra Udlobet ved Hals til Løgstør Grunde;
- 2) samtlige Fjorde og Indvige S. og V. for Hvalpsund Færgested;
- 3) Vigene indenfor Linien mellem Skjeldsholm og Langerødde;
- 4) Vigene foran Nykjøbing paa Mors;
- 5) Vigene indenfor Linien fra Enden af Boyer Odde til udfor Afted Kirke;
- 6) Vandene og Vigene mellem Bodum og Thyholm og mellem disse og Mors;
- 7) Vigene foran Lemvig Rjæbstad; —
- 8) Vigene indenfor Linien: Semnels østre Odde i Thy og Narup-Odde i Vesterhanherred.

Om end her, hvad „Rilen“ og Vandene mellem Hvalp- og Virksund angaar, som nedens- for skal vises, indtraadte en liden Tilbagegang med Hensyn til de „laasede Bønder“, som efter Om- stændighederne ikke kan skjønes opvejet ved Optagelsen af den nye Strækning fra Hals til Løgstør Grunde, saa blev Laasningen dog i Principet bestemt fastholdt som et nødvendigt Værn mod Mis- brugen af Pulsvaaddene. Det kan iøvrigt bemærkes, at det turde være noget tvivlsomt, om Stræk- ningen fra Hals til Løgstør i den tidligere Lovgivning har været henført til „Rimsjorden“, jfr. hvad der er bemærket ved Christjen II's Frdn. af 1515, og om ikke denne Strækning siden denne For- ordning bestandig legalt har været „aflaaset“ for Pulsvaaddene, ligesom den vistnok faktisk albrig har egnet sig for Pulsvaadsfiskeri. Man var nu imidlertid ved denne Lov og endnu mere ved For- handlingerne paa Rigsdagen engang kommen ind paa en Straapan, der viste mod Friheden, og det er en Selvfølge, at da Friheden her vil siige Egennyttens Tilfredsstillelse, havde Nyderne, da Ijen